

Tutkimusosio

Julkaistavissa 29.12.2021

Päättäjiin vaikuttaminen: Maalittaminen torjutaan, kansalaisaloitteita tuetaan

Vain yksi sadasta suomalaisesta täysi-ikäisestä on maalittanut eli järjestelmällisesti häirinnyt ja mustamaalannut somessa päätöksentekoon vaikuttamiseksi; lähes joka kymmenes (8 %), voisi kuitenkin olla siihen valmis. Sen sijaan neljä viidestä (80 %) suomalaisesta torjuu maalittamisen kansalaisvaikuttamisen keinona, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Valtaosa kansasta torjuu myös katujen, teiden liikenteen estämisen päättäjien painostamiseksi muuttamaan toimintatapoja tai päätöksiä (70 %). Viidesosa saattaisi ymmärtää tekoja liikenteen häiritsemiseksi.

Hyväksytyin vaikuttamisen muoto on kansalaisaloite lainsäädäntöön vaikuttamiseksi. Lähes joka toinen (47 %) vastaaja kertoo kansalaisaloitteen jo allekirjoittaneensa ja kaksi viidestä (40 %) voisi kuvitella niin tekevänsä jonkin tärkeän asian puolesta. Vain yksi kahdestakymmenestä (5 %) ei voisi edes ajatella tekevänsä tätä koskaan. Valtaosa suomalaisista on osallistunut tai saattaisi ottaa osaa tärkeäksi kokemassaan asiassa some- tai nettiäänestyksiin (16 % osallistunut ja 54 % saattaisi osallistua) sekä osto- tai maksulakkoihin (20 % ja 47 %).

Enemmistö vastaajista saattaisi osallistua myös lakkoihin palkkojen tai muiden työsuhteen ehtojen parantamiseksi (12 % osallistunut ja 49 % saattaisi osallistua). Mielenosoitukset päättäjien painostamiseksi saa lähes joka toisen tuen (7 % ja 39 %). Puolet suomalaisista antaa jossakin tilanteissa siunauksen työtaisteluille maan hallituksen painostamiseksi (poliittinen lakko). Yksi kahdestakymmenestä (5 %) sanoo osallistuneensa poliittiseen laksoon ja enemmän kuin kaksi viidestä (44 %) voisi osallistua asian niin vaatiessa. Reilu neljännes (27 %) tuomitsee poliittiset lakot kaikissa olosuhteissa.

Lakien noudattamatta jättäminen jakaa kansaa. Lähes joka toinen (45 %) ei voisi koskaan rikkoa lakia, jota itse tai monet muut ihmiset pitävät huonona. Kolmannes on kuitenkin joko tehnyt tällaisen teon tai saattaisi tehdä sen (6 % tehnyt ja 27 % saattaisi tehdä). Sen sijaan sellainen radikaali suora toiminta, joka pitää sisällään rakennusten tai tehtaiden valtaamista päättäjien painostamiseksi, saa enemmistön tuomion (73 %). Noin kuudesosa väestöstä voisi ottaa osaa tämänkaltaiseen toimintaan.

Suomalaisten epätietoisuus on voimistunut suhtautumisessa kansalaisvaikuttamisen muotoihin vuodesta 2018. Aiempaa suurempi osa ei ole pystynyt ottamaan asiaan kantaa. Näyttäisi kuitenkin siltä, että suoranaisiin lakien rikkomisiin suomalaiset suhtautuvat aiempaa nuivemmin.

Vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajat ovat protestiherkimpä – kokoomuksen ja keskustan kannattajat vähiten

Ikä on yhteydessä näkemyksiin. Nuoret suhtautuvat erilaisiin kansalaisvaikuttamisen muotoihin ymmärtävämmiin kuin ikääntyneet. Selvä enemmistö nuorista 18–30-vuotiaista

voisi osallistua työtaisteluihin tai poliittisiin lakkoihin. Ikääntyneimmät, yli 60-vuotiaat, ovat selvästi varovaisempia näkemyksissään. Nuorista puolet (48 %) antaa siunauksensa lakien rikkomiselle, mikäli lait koetaan huonoiksi. Yli neljännes (28 %) nuorista voisi osallistua myös rakennusten tai tehtaiden valtaamiseen painostaakseen päättäjiä. Nuorista yli neljännes voisi ottaa osaa myös liikenteen estämiseen päättäjien painostamiseksi (28 %).

Yksittäisten puolueiden kannattajista suurin protestialttius on vasemmistoliiton ja vihreiden tukijoilla. Tämän jälkeen laskevassa järjestyksessä tulevat perussuomalaisten ja SDP:n kannattajat. Keskustan ja kokoomuksen äänestäjät ovat näillä protestialttiuutta kuvaavilla mittareilla selvästi sovinnaisempia kuin muiden puolueiden tukijat.

Puolueiden kannattajien sijoittuminen protestialttiusmittarilla (eri osallistumismuotojen keskiarvo, on tehnyt tai saattaisi tehdä)

<i>Vasemmistoliitto</i>	66 %
<i>Vihreät</i>	63 %
<i>Perussuomalaiset</i>	53 %
<i>SDP</i>	50 %
<i>Keskusta</i>	41 %
<i>Kokoomus</i>	35 %

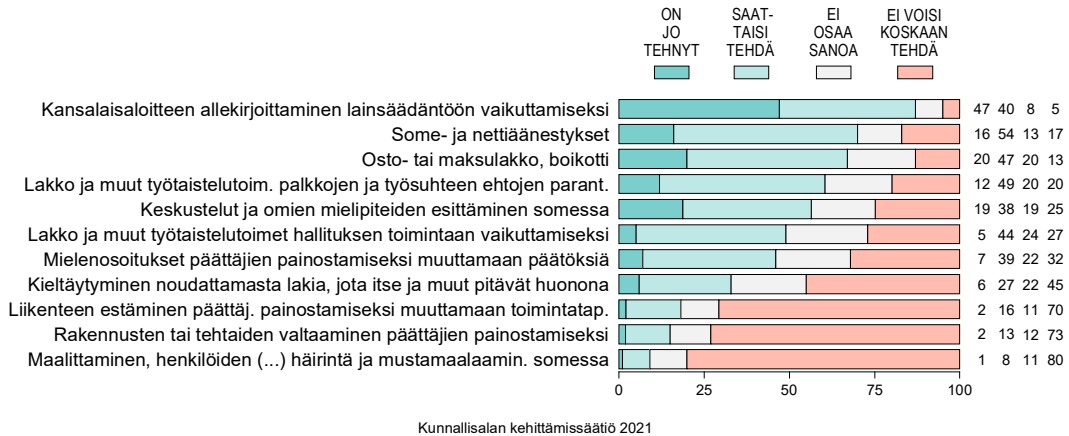
Tutkimuksen toteutus

Tässä Ilmapuntari-tutkimuksessa tiedusteltiin suhtautumista erilaisiin yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja protestitoiminnan muotoihin. Vastaajille lueteltiin kaikkiaan yksitoista kansalaisvaikuttamisen muotoa ja jokaiseen tuli vastata erikseen onko tehnyt tekoa, saattaisiko tehdä vai ei tekisi missään tapauksessa asiassa, jonka kokee erittäin tärkeäksi. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

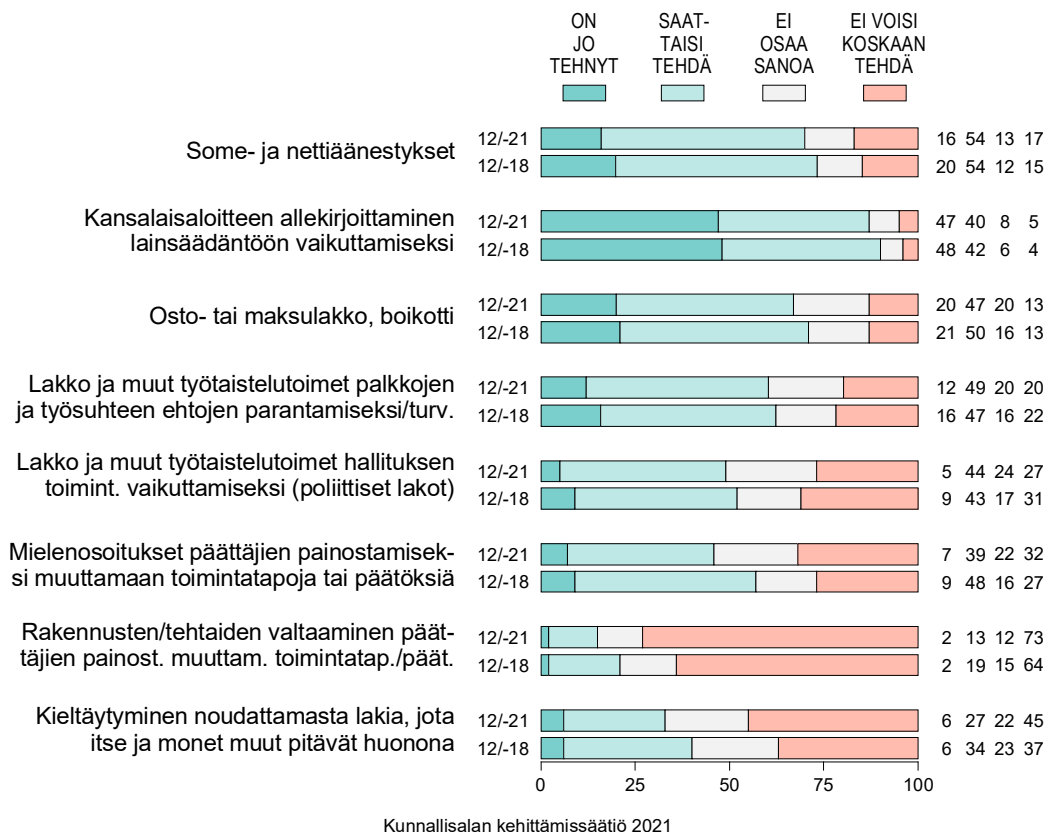
KAKS- Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 26.11-1.12.2021. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.014. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

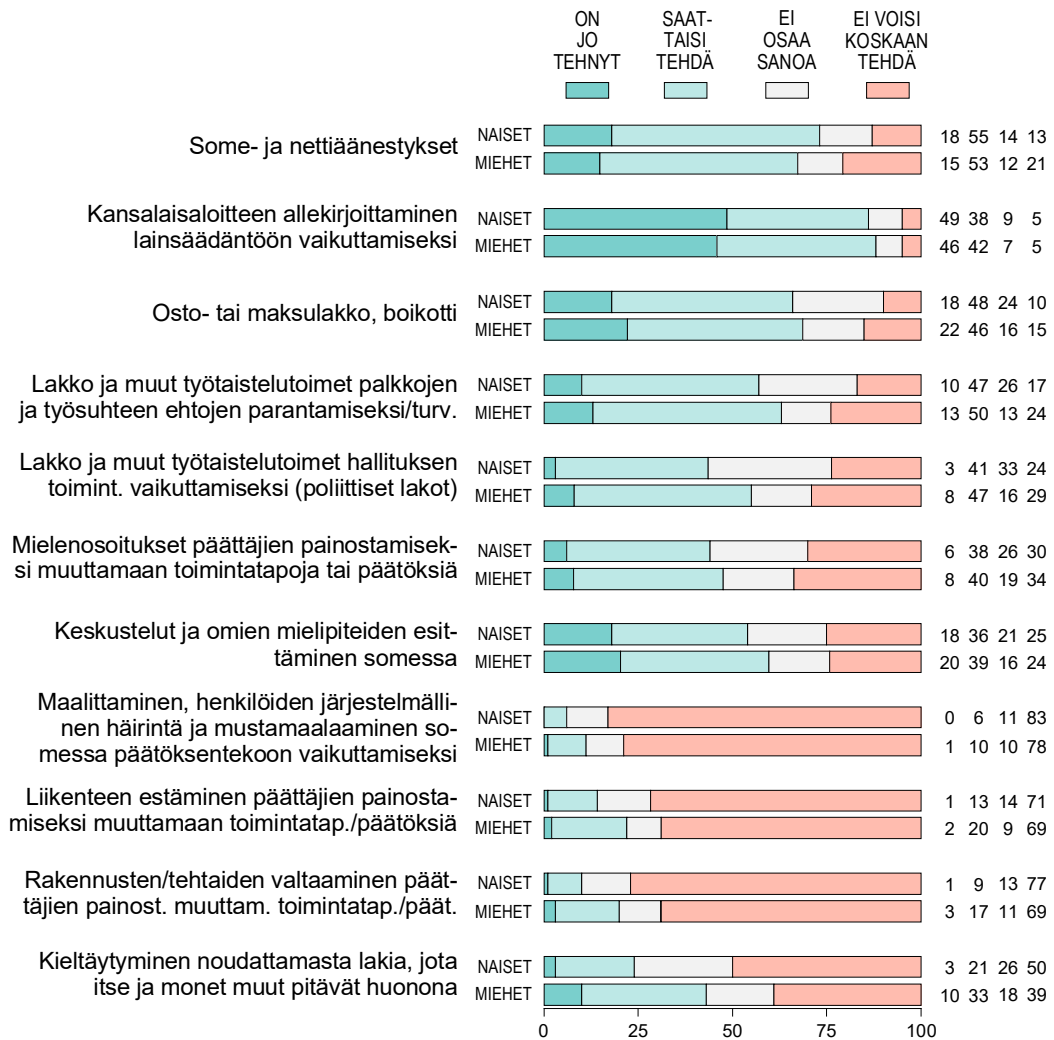
Kuvio 9. MITEN SUHTAUTUU ERILAIISIIN KANSALAISVAIKUTTAMISEN MUOTOIHIN ASIOISSA, JOITA KANNATTAA JA KOKEE ERITTÄIN TÄRKEIKSI (tekstejä osin pelkistetty, %).

Kuvio 9t. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN VUOSINA 2018 JA 2021 (tutkimuksille yhteiset mittarit, %).

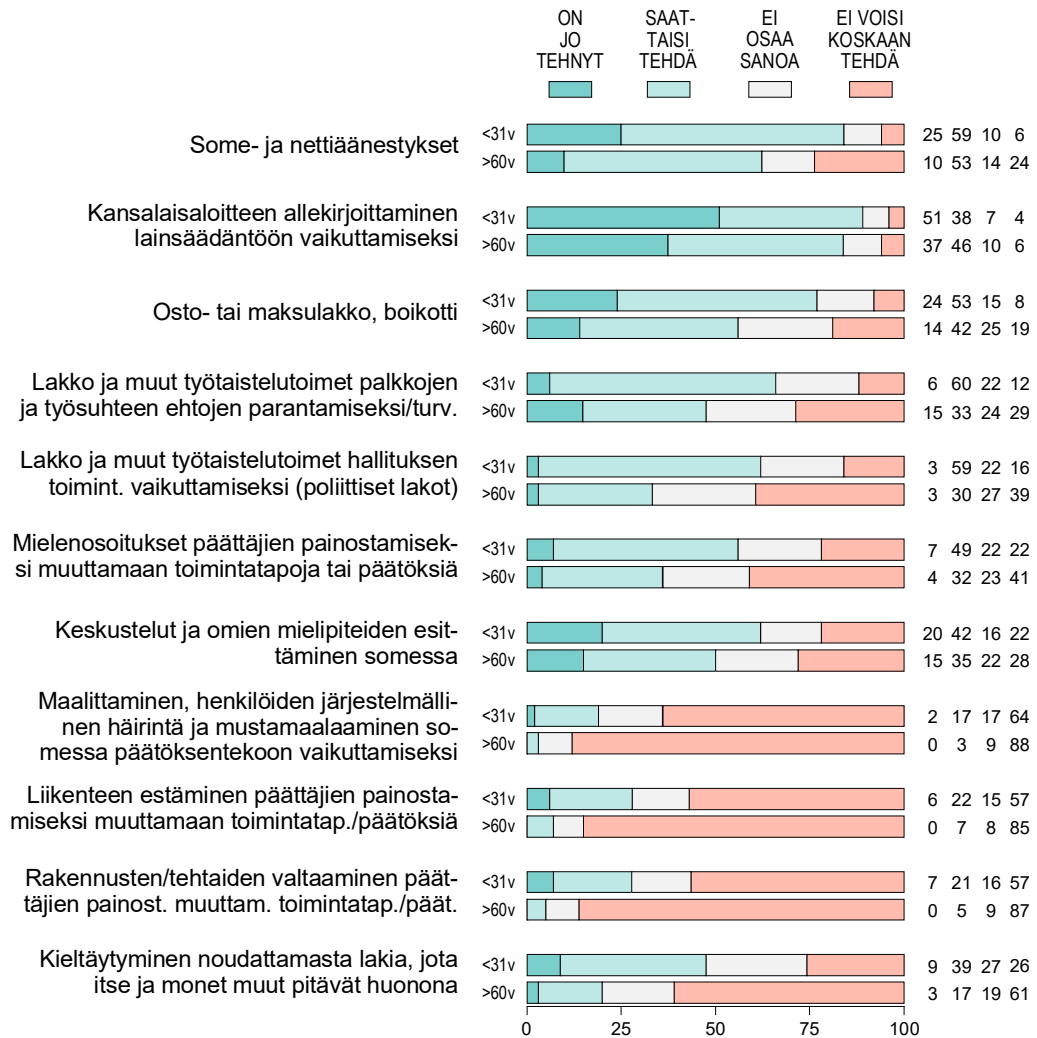

Kuvio 9s. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: NAISET vs. MIEHET (%).

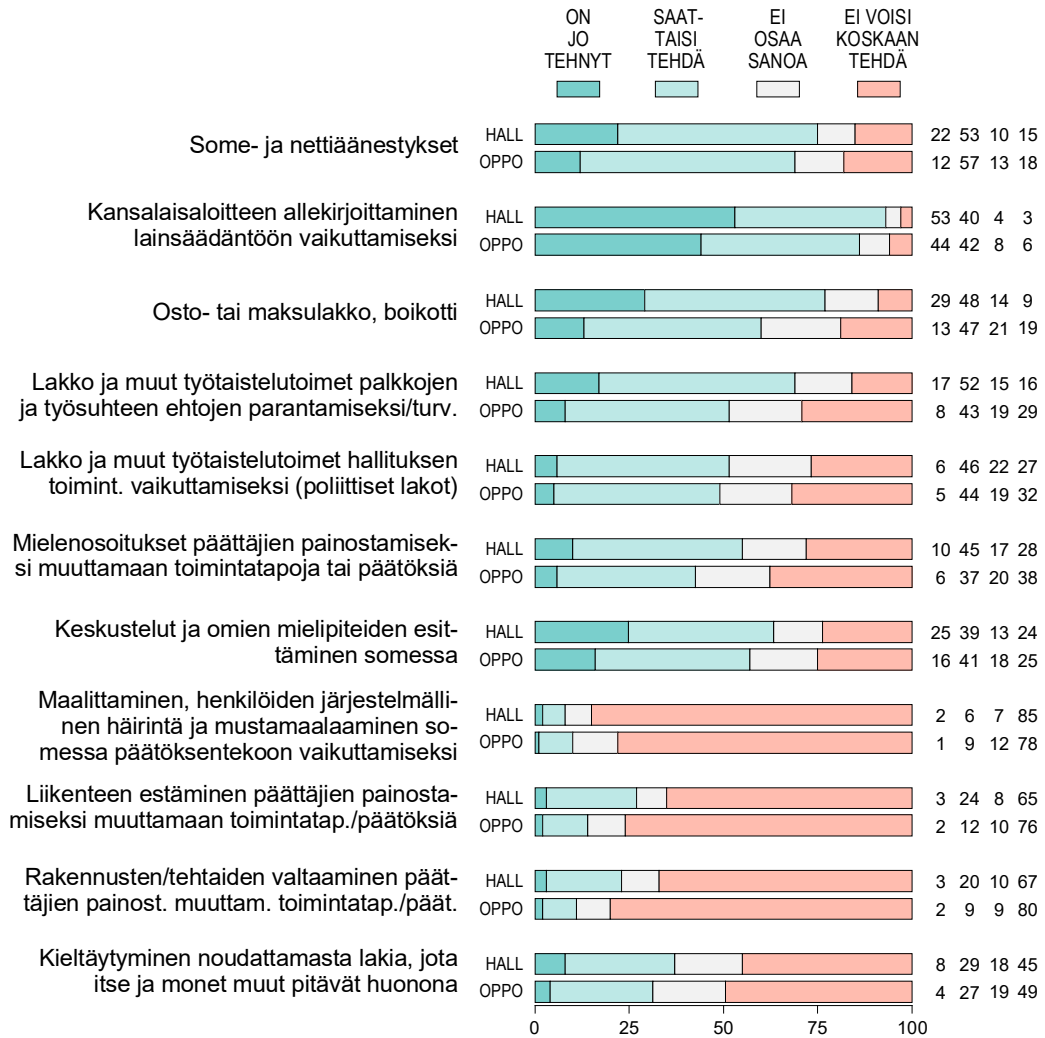
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2021

Kuvio 9i. SUHTAUTUMINEN KANSALAISSVAIKUTTAMISEEN: ALLE 31-VUOTIAAT vs. YLI 60-VUOTIAAT (%).

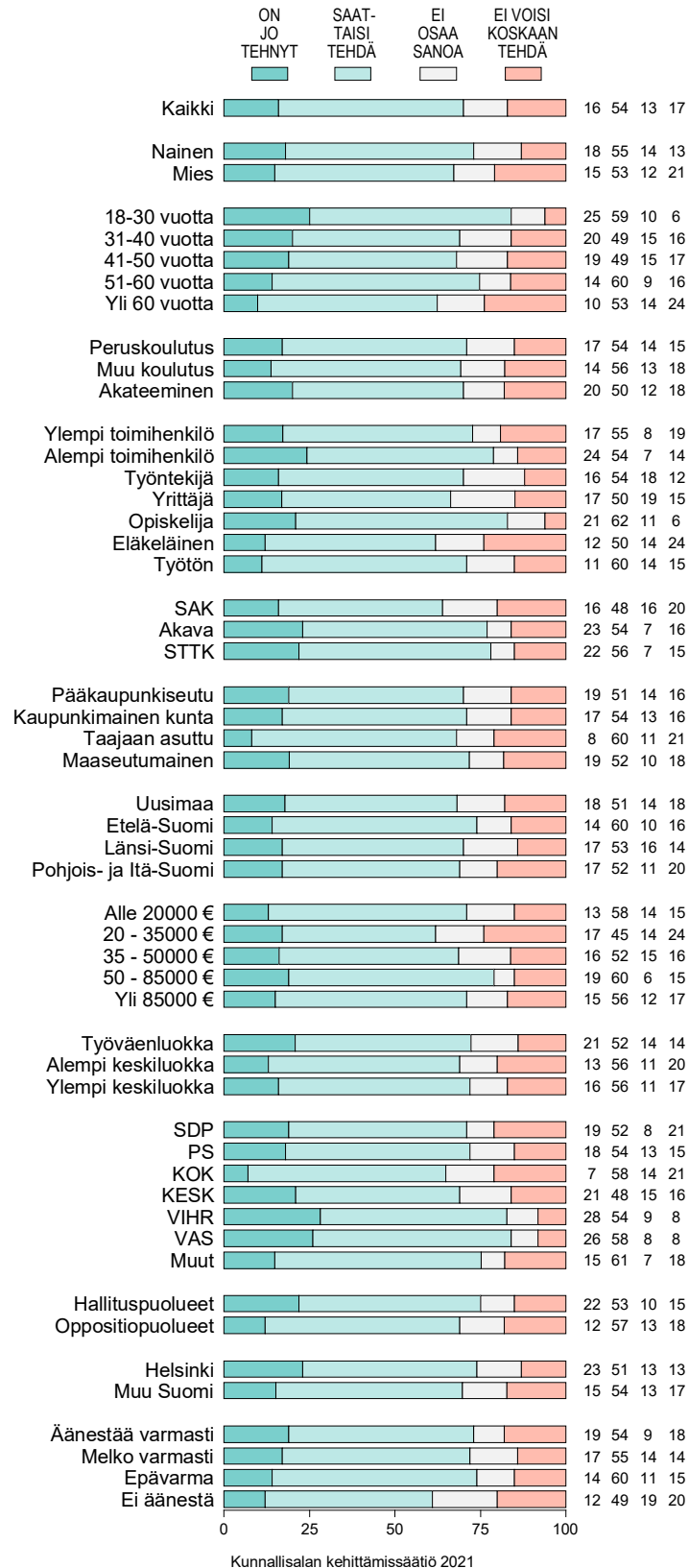
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2021

Kuvio 9h. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

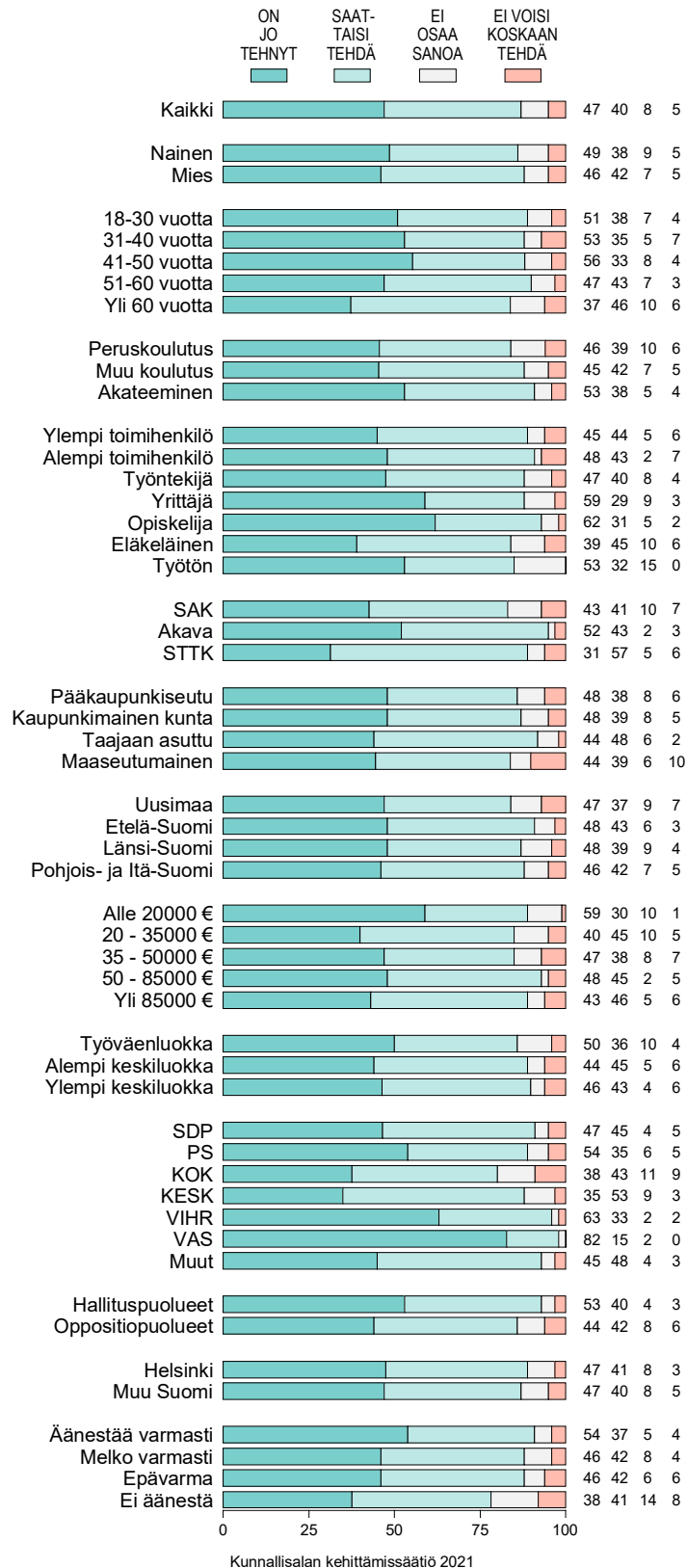

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2021

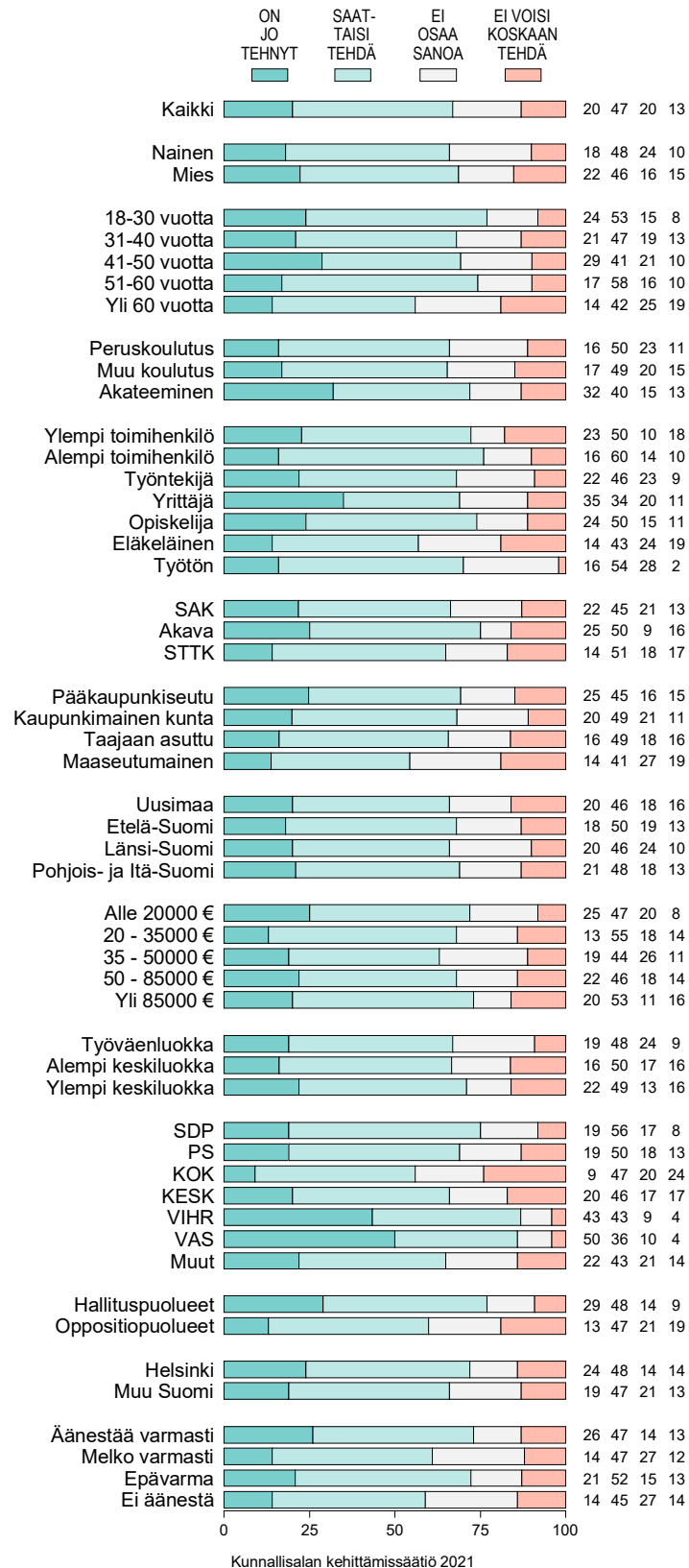
Kuvio 9-1. SUHTAUTUMINEN KANSALAISSVAIKUTTAMISEEN: SOME- JA NETTIÄÄNESTYKSET (%).

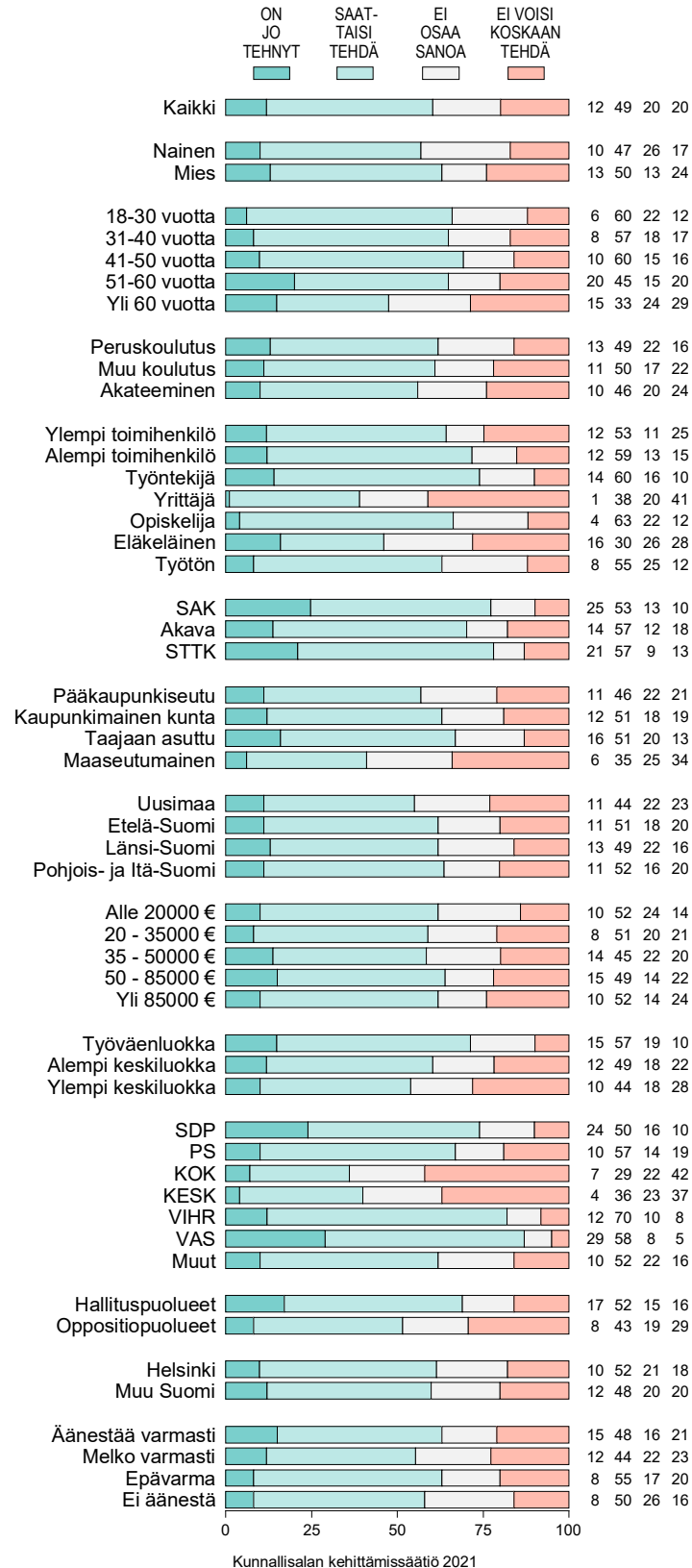
Kuvio 9-2. SUHTAUTUMINEN KANSALAISSUHTAUTAMISEEN: KANSALAISSUHTAUTAMISEN ALLEKIRJOITTAMINEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN VAIKUTTAMISEKSI (%).

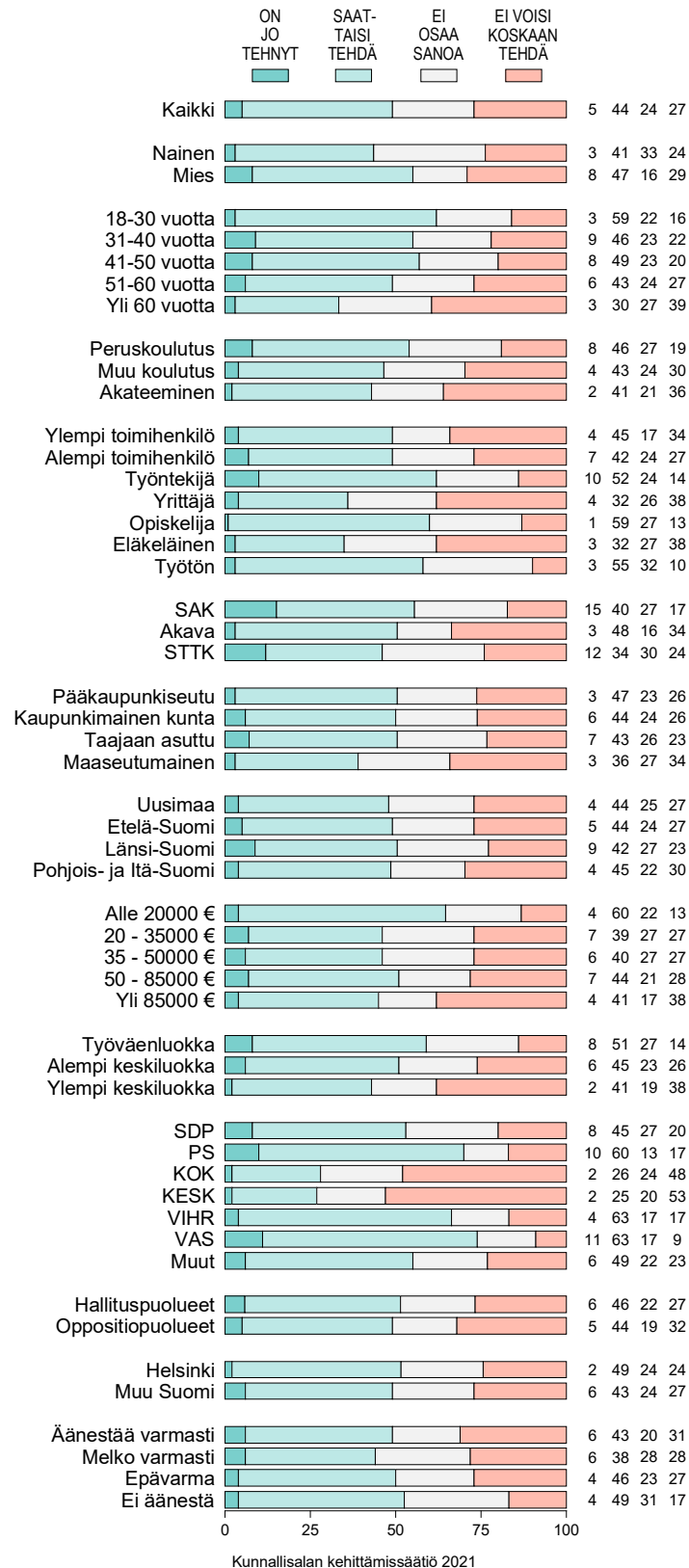
Kuvio 9-3. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: OSTO- TAI MAKSULAKKO, BOIKOTTI (%).

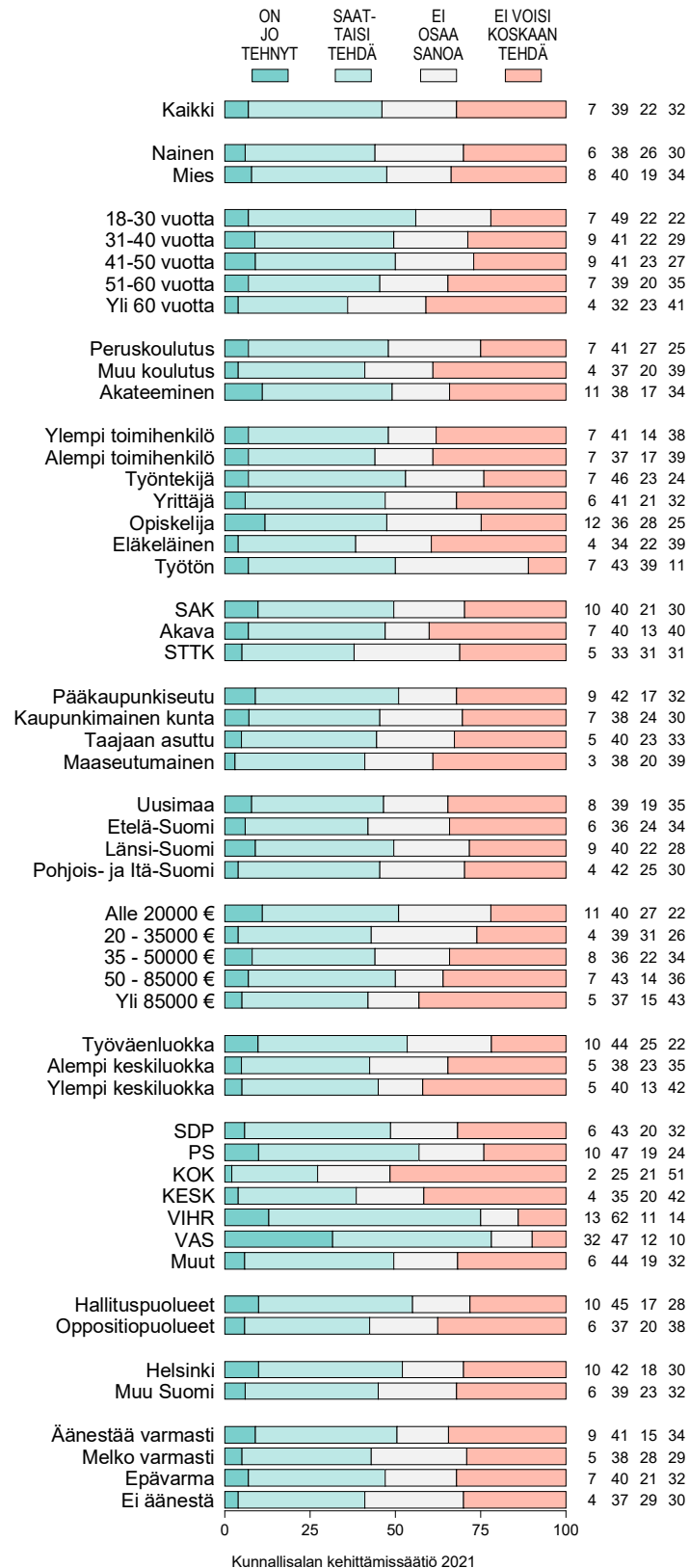
Kuvio 9-4. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: LAKKO JA MUUT TYÖTAISTELUTOIMET PALKKOJEN JA TYÖSUHTEEN EHTOJEN PARANTAMISEKSI TAI TURVAAMISEKSI (%).

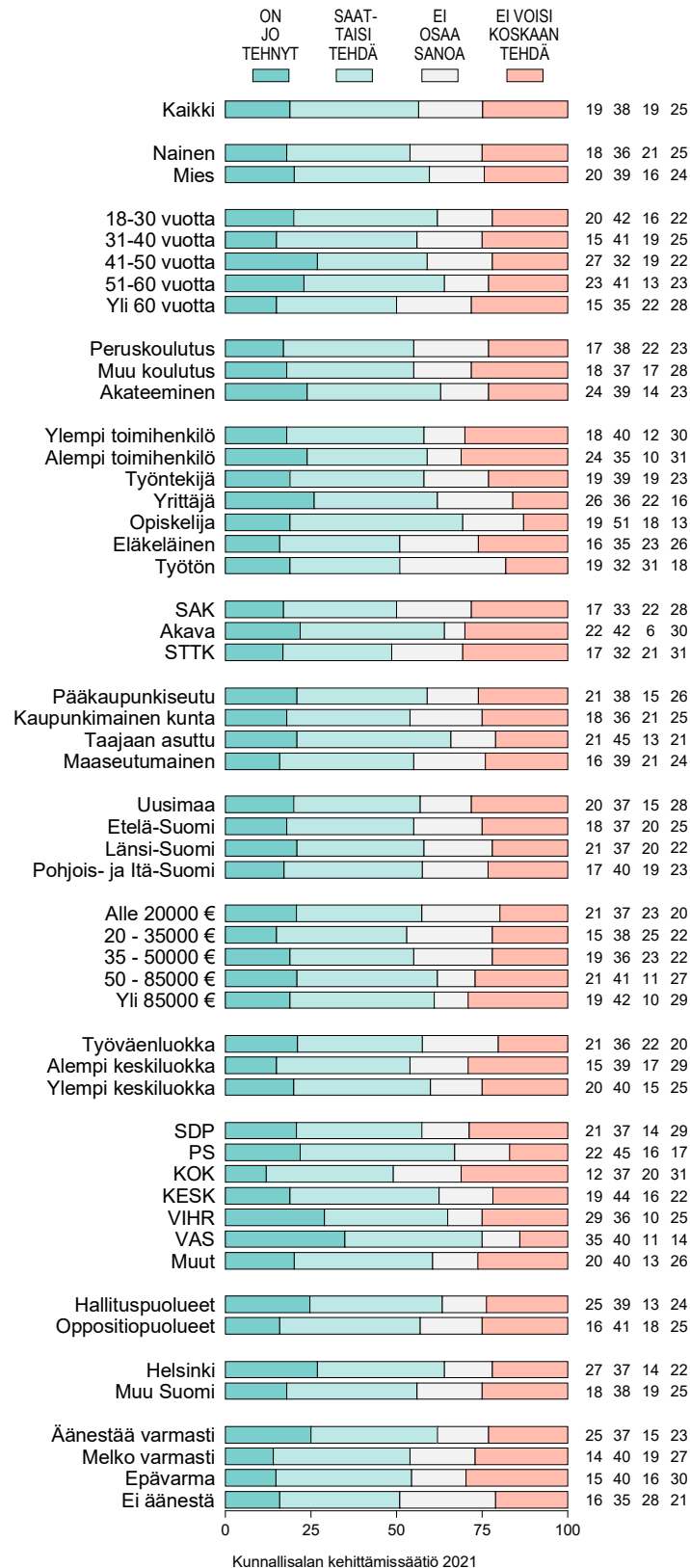
Kuvio 9-5. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: LAKKO JA MUUT TYÖTAISTELUTOIMET MAAN HALLITUKSEN TOIMINTAAN VAIKUTTAMISEKSI (poliittiset lakot) (%).

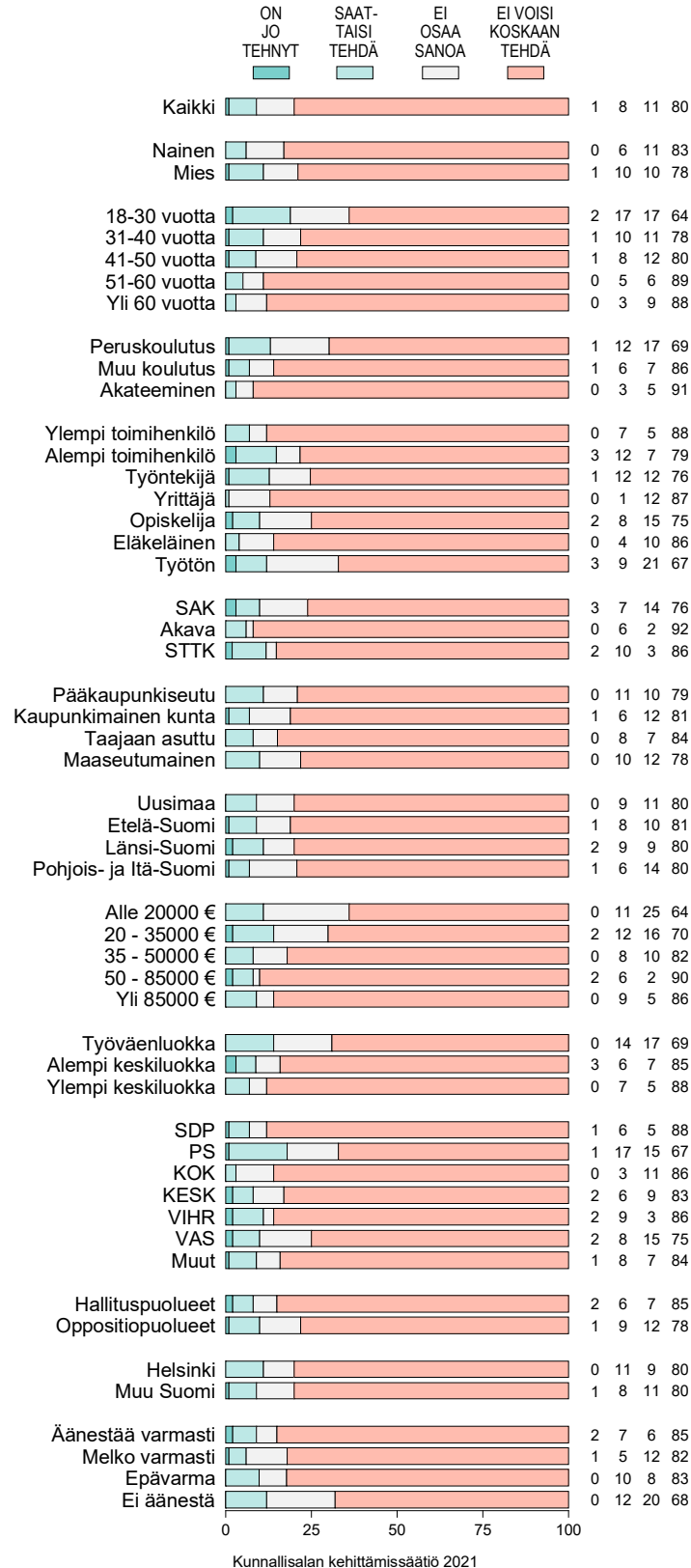
Kuvio 9-6. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: MIELEN-OSOITUKSET PÄÄTTÄJIEN PAINOSTAMISEKSI MUUTTAMAAN TOIMINTATAPOJA TAI PÄÄTÖKSIÄ (%).

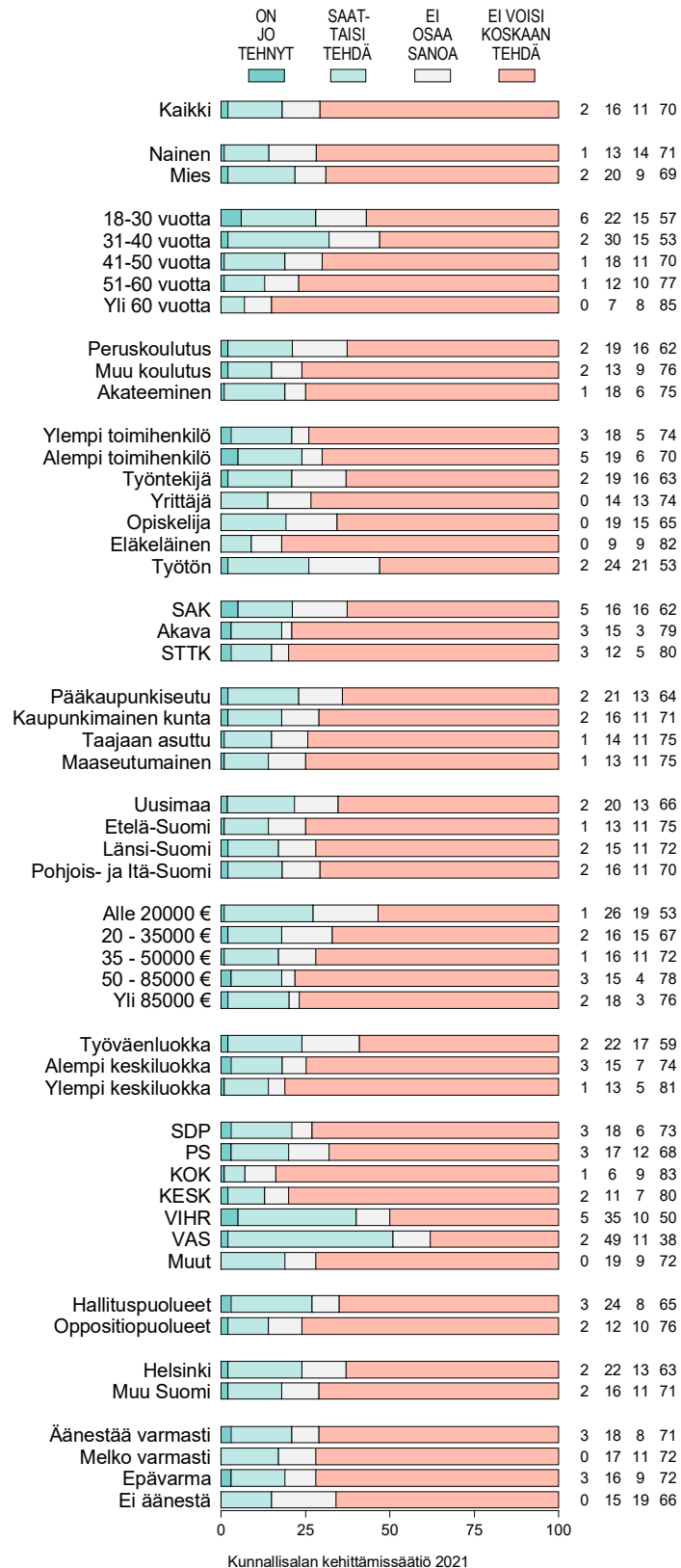
Kuvio 9-7. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: KESKUSTELUT JA OMIEN MIELIPITEIDEN ESITTÄMINEN SOSIAALISESSA MEDIASSA (somessa) (%).

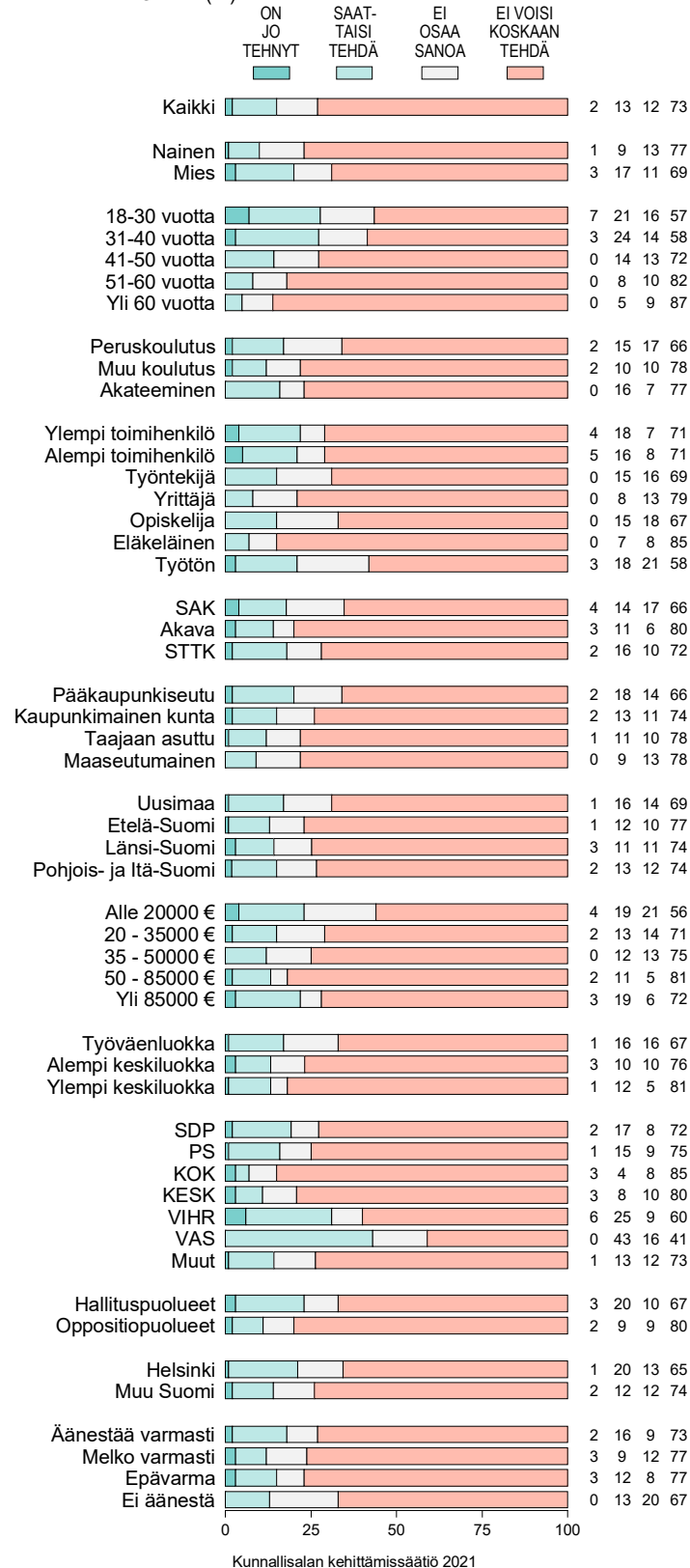
**Kuvio 9-8. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: MAALITTA-
MINEN, HENKILÖIDEN JÄRJESTELMÄLLINEN HÄIRINTÄ JA
MUSTAMAALAAMINEN SOMESSA PÄÄTÖKSENTEKOON VAI-
KUTTAMISEKSI (%).**

Kuvio 9-9. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: KATUJEN, TEIDEN, LIIKENTEEN ESTÄMINEN PÄÄTTÄJIEN PAINOSTAMISEKSI MUUTTAMAAN TOIMINTATAPOJA TAI PÄÄTÖKSIÄ (%).

**Kuvio 9-10. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: RAKEN-
 NUSTEN TAI TEHTAIDEN VALTAAMINEN PÄÄTTÄJIEN PAI-
 NOSTAMISEKSI MUUTTAMAAN TOIMINTATAPOJA TAI PÄÄ-
 TÖKSIÄ (%).**

Kuvio 9-11. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: KIELTÄYTYMINEN NOUDATTAMASTA LAKIA, JOTA ITSE JA MONET MUUT PITÄVÄT HUONONA (%).

